

Ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για την ενεργειακή απόδοση

Σύνοψη της 1ης συνεδρίασης

[23-25 Φεβρουαρίου, 2024]

Προσδιορισμός των προκλήσεων και των μοχλών της ενεργειακής απόδοσης: ένα Σαββατοκύριακο-ορόσημο στις Βρυξέλλες

Οι συνεδριάσεις του πρώτου Σαββατοκύριακου της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για την ενεργειακή απόδοση ολοκληρώθηκαν. 150 πολίτες που επιλέχθηκαν τυχαία, ορισμένοι από τους οποίους μάλιστα ταξίδεψαν για έως και 24 ώρες, συναντήθηκαν για να συζητήσουν τις προκλήσεις και τους μοχλούς της ενεργειακής απόδοσης, και προετοίμασαν το έδαφος για τις επόμενες δύο συνεδριάσεις.

Η συνεδρία είχε διττό στόχο: να προσδιορίσει τις βασικές προκλήσεις αλλά και τους δυνητικούς μοχλούς της ενεργειακής απόδοσης. Χωρίστηκε σε τέσσερις ενότητες, οι οποίες επικεντρώθηκαν στα εξής:

- Ενότητα I: Γνωριμία συμμετεχόντων.
- Ενότητα II: Διαμόρφωση κοινής αντίληψης για το ενεργειακό σύστημα και τις διασυνδέσεις μεταξύ των διαφόρων συντελεστών του.
- Ενότητα III: Προσδιορισμός των βασικών εμποδίων και των μοχλών της ενεργειακής απόδοσης.
- Ενότητα IV: Ιεράρχηση των σημαντικότερων μοχλών και προσδιορισμός των γνωστικών αναγκών για τις επόμενες συνεδριάσεις.

Οι συμμετέχοντες διερεύνησαν διάφορες πτυχές, μεταξύ άλλων τους οικονομικούς περιορισμούς, τις ανεπαρκείς υποδομές και τα γραφειοκρατικά εμπόδια.

1η συνεδρίαση: Ανά ημέρα

ΗΜΕΡΑ 1η – Ολομέλεια

Καλωσόρισμα από την αντιπρόεδρο για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας, κ. Dubravka Šuica: «Θέλουμε να ακούσουμε τη φωνή σας και είμαστε εδώ για να την κάνουμε να ακουστεί»

Κοινή συνέντευξη της κ. Dana Spinant, Γενικής Διευθύντριας της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας (ΓΔ COMM) και του κ. Colin Scicluna, προϊσταμένου του ιδιαίτερου γραφείου της αντιπροέδρου κ. Dubravka Šuica

Οι εμπειρογνώμονες διευκρίνισαν ότι χάρη στην ενεργειακή απόδοση επιτυγχάνονται τα ίδια αποτελέσματα με λιγότερη ενέργεια, απλουστεύονται η πολυπλοκότητα, οι συντελεστές και η δυναμική του ενεργειακού συστήματος.

Παρουσιάστηκαν αναλυτικά η εντολή και οι αρμοδιότητες της εν λόγω ομάδας: να τροφοδοτήσει τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση με συγκεκριμένες συστάσεις από τους συμμετέχοντες.

ΗΜΕΡΑ 2η – Ομάδες εργασίας

Οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε ομάδες εργασίας για να γνωριστούν και να συζητήσουν σχετικά με την κατανάλωση και την παραγωγή ενέργειας. Κάθε ομάδα έφτιαξε μία οπτική «χαρτογράφηση» του ενεργειακού συστήματος, των συντελεστών και της δυναμικής του, προκειμένου να εντοπίσει τις κύριες προκλήσεις για την ενεργειακή απόδοση.

Μέσα από διαδικασία διαβούλευσης και ψηφοφορίας, κάθε ομάδα εργασίας προσδιόρισε τα εμπόδια στην ενεργειακή απόδοση. Χάρη στην ποικιλομορφία των συμμετεχόντων οι συζητήσεις εμπλουτίστηκαν και ακούστηκαν διαφορετικές απόψεις σε έως και 5 διαφορετικές ομιλούμενες γλώσσες σε κάθε ομάδα εργασίας.

ΗΜΕΡΑ 3η – Ολομέλεια

Μετά από μια ημέρα συζητήσεων και μια βραδινή εκδήλωση με συμμετέχοντες από την ομάδα πολιτών του Βελγίου για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία διοργανώθηκε από τη βελγική Προεδρία του Συμβουλίου των Υπουργών, το θετικό κλίμα που χαρακτήρισε τις εργασίες εξακολούθησε να είναι αισθητό στην ολομέλεια της Κυριακής, ενώπιον της οποίας ένα μέλος από κάθε ομάδα εργασίας παρουσίασε τις κύριες προκλήσεις. Ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα παρουσίασε ένα βασικό εμπόδιο που κρίθηκε ως προτεραιότητα με σκοπό την επίτευξη ενός αποδοτικού ενεργειακού συστήματος.

Συζητήσεις ανατροφοδότησης στην ολομέλεια

Οι εμπειρογνώμονες και άλλοι συμμετέχοντες εξέφρασαν τις απόψεις τους σχετικά με τα εμπόδια που παρουσιάστηκαν. Ανέπτυξαν πολλαπλά επιχειρήματα και εστίασαν σε τρεις βασικούς τομείς στους οποίους πρέπει να επιτευχθεί ενεργειακή απόδοση: μεταφορές, κτίρια και βιομηχανία. Αναγνωρίστηκε η υψηλή ποιότητα των συζητήσεων.

Ημερήσια διάταξη της 1ης συνεδρίασης:

ΗΜΕΡΑ 1η	
12:30 15:00	Άφιξη, μεσημεριανό γεύμα, καλωσόρισμα και εισαγωγική ομιλία από την αντιπρόεδρο για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας, κ. Dubravka Šuica
15:00 17:00	Γνωριμία: γνωριμία συμμετεχόντων Οι αρμοδιότητες της ομάδας: τι, γιατί και πώς; Κατανόηση του σκοπού της ομάδας Διάλειμμα για καφέ
17:00 18:45	Ενημέρωση σχετικά με την ενεργειακή απόδοση από την επιτροπή γνώσης Προετοιμασία για διαβούλευση Διάλειμμα
18:45 20:00	Όρθιο δείπνο στο φουαγιέ του κτιρίου Charlemagne

ΗΜΕΡΑ 2η	
9:00 11:00	Ενότητα I: Εσύ, εγώ και η ενεργειακή απόδοση Διάλειμμα για καφέ
11:00 14:00	Ενότητα II: Χαρτογράφηση του συστήματος ενεργειακής απόδοσης και των συντελεστών του Διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα
14:00 16:00	Ενότητα III: Εμπόδια και μοχλοί Διάλειμμα για καφέ
16:00 18:00	Ενότητα IV: Ιεράρχηση προτεραιοτήτων και συγκέντρωση των γνωστικών αναγκών

Απόγευμα: Κοινωνική συγκέντρωση με τους συμμετέχοντες της ομάδας πολιτών του Βελγίου και δείπνο στο εστιατόριο Albert (Mont des Arts 28, 1000, Βρυξέλλες)

ΗΜΕΡΑ 3η	
09:30 09:55	Αξιολόγηση των προηγούμενων ημερών
09:55 12:05	Ανταλλαγές απόψεων μεταξύ των μελών της ομάδας των πολιτών, της επιτροπής γνώσης και υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την καθοδήγηση συντονιστών Διάλειμμα για καφέ

12:05 13:15	Επικοινωνιακή στρατηγική και παρουσίαση της πλατφόρμας «Hyperfair»
13:15 14:00	Ανακεφαλαίωση και επόμενα βήματα Διανομή μεσημεριανού γεύματος σε πακέτο

Ερωτήσεις και απαντήσεις με την Betina (19 ετών) από την Εσθονία

Γιατί είναι σημαντικό για εσάς να συμμετάσχετε σ' αυτή την ομάδα;

«Τα μέλη της Επιτροπής τόνισαν στην ολομέλεια ότι οι νέοι αντιπροσωπεύουν το μέλλον. Παρόλο που δεν έχω δικό μου σπίτι, αυτοκίνητο ή πλυντήριο ρούχων, οι πληροφορίες αυτές μας αφορούν. Μπορούμε να εκφράσουμε μοναδικές ιδέες και να θέσουμε συγκεκριμένα ζητήματα που μας απασχολούν. Λαμβάνουμε υπόψη και τις μελλοντικές γενιές· οι προσπάθειές μας αφορούν κι αυτές. Είμαι περίεργη να δω αν οι ιδέες μας θα φτάσουν στην Επιτροπή και αν θα αξιοποιηθούν. Βασικό θέμα της ομάδας μας ήταν η διαφάνεια στη χρήση ενέργειας. Ελπίζω να τραβήξει την προσοχή, διότι οι λεπτομερείς πληροφορίες δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις.»

Τι περιμένετε από την επόμενη συνεδρίαση;

«Η ενεργειακή απόδοση είναι ζωτικής σημασίας για εμένα, διότι, όπως γνωρίζουμε, η κλιματική αλλαγή αποτελεί εδώ και καιρό φλέγον ζήτημα, η πολυπλοκότητα του οποίου συχνά μας καταβάλλει. Χαίρομαι που η ομάδα αυτή μας δίνει τη δυνατότητα να επικεντρωθούμε σε συγκεκριμένα θέματα, όπως η ενέργεια, σε μικρότερες ομάδες ατόμων, καθώς με τον τρόπο αυτό μπορούμε να εξετάσουμε το πρόβλημα λεπτομερέστερα. Οι συζητήσεις με εμπειρογνώμονες, κάτι το οποίο δεν είναι πάντα δυνατό στην καθημερινή ζωή (παρά τις δυνατότητες που μας προσφέρει η Google) είναι εξαιρετικά πολύτιμες, καθώς διασφαλίζουν ότι δεν παραβλέπουμε λεπτομέρειες και ότι μπορούμε να διατυπώσουμε πρακτικές συστάσεις προς την Επιτροπή.»

Ποια ήταν η ξεχωριστή στιγμή του Σαββατοκύριακου;

«Ήταν ένα εκπληκτικό Σαββατοκύριακο. Πιστεύω ότι η οπτική χαρτογράφηση ήταν πολύ χρήσιμη, καθώς μπορέσαμε να συνδεθούμε και να δούμε μια απεικόνιση των προβλημάτων και των σχεδίων. Μου άρεσε που στην αρχή, το Σάββατο, παρουσιάσαμε τον διπλανό μας και όχι τον εαυτό μας. Πιστεύω ότι μας βοήθησε να συνδεθούμε περισσότερο, να είμαστε πιο ανοιχτοί και να κατανοήσουμε καλύτερα τον διπλανό μας. Είμαι ευγνώμων για την ομάδα αυτή. Στο πανεπιστήμιο συζητάμε επίσης σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση της δημοκρατίας και χαίρομαι που βλέπω ότι αυτό δεν μένει στη θεωρία, αλλά γίνεται και στην πράξη.»

Παρεμβάσεις εμπειρογνομένων κατά τη διάρκεια της ολομέλειας

Yves Marignac, εμπειρογνώμονας στον τομέα της ενέργειας και ανώτερος σύμβουλος, Association négaWatt, Γαλλία

Arianna Vitali Roscini, Γενική Γραμματέας, Συνασπισμός για την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Ιταλία

Camille Defard, επικεφαλής του κέντρου ενέργειας Jacques Delors, Γαλλία

Claudia Canevari, προϊσταμένη της μονάδας για την ενεργειακή απόδοση: πολιτική και χρηματοδότηση, Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Jan Rosenow, διευθυντής ευρωπαϊκών προγραμμάτων, Regulatory Assistance Project, Γερμανία

Claire Roumet, πολιτική της ΕΕ και στρατηγικές εταιρικές σχέσεις, Energy Cities, Γαλλία

Reinhard Six, ανεξάρτητος σύμβουλος, εμπειρογνώμονας για τη χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης, Γερμανία

Απόψεις δύο εμπειρογνομένων από την ολομέλεια

Camille Defard

«Η ΕΕ διαθέτει τεχνικά εργαλεία για να καταρτίσει τα κράτη μέλη και να απαντήσει στα ερωτήματά τους. Η ενεργειακή απόδοση απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, αλλά δεν διαθέτουν όλα τα κράτη μέλη την ίδια επενδυτική ικανότητα. Διατίθεται ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, ιδίως μέσω του σχεδίου ανάκαμψης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το οποίο δρομολογήθηκε μετά την κρίση της νόσου COVID-19, για να εξισορροπηθούν οι δυνατότητες των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή αυτών των υποχρεωτικών κανονισμών.

»

Claudia Canevari

«Η ενέργεια είναι μία από τις πολιτικές συντρέχουσας αρμοδιότητας, πράγμα που σημαίνει ότι η ΕΕ και τα κράτη μοιράζονται την ευθύνη. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να νομοθετούν σε εθνικό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει επίσης οδηγίες που πρέπει να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο, με τις ανάλογες προσαρμογές από τους νομοθέτες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής, αλλά οι νομοθετικές αποφάσεις λαμβάνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο των Υπουργών. Η πρώτη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, που χρονολογείται από το 2012, αναθεωρήθηκε το 2018 και το 2023 για την επίτευξη των κλιματικών στόχων. Η οδηγία αυτή καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, της

βιομηχανίας και του δημόσιου τομέα...»

[Κάντε κλικ εδώ για να δείτε τα βίντεο από την ολομέλεια της Παρασκευής!](#)

[Κάντε κλικ εδώ για να δείτε τα βίντεο από την ολομέλεια της Κυριακής!](#)

Κύρια συμπεράσματα της πλατφόρμας συμμετοχής των πολιτών

«Περιορισμός ή απαγόρευση βαρύτερων, μεγαλύτερων και υψηλής κατανάλωσης οχημάτων SUV σε πυκνοκατοικημένες αστικές περιοχές.»

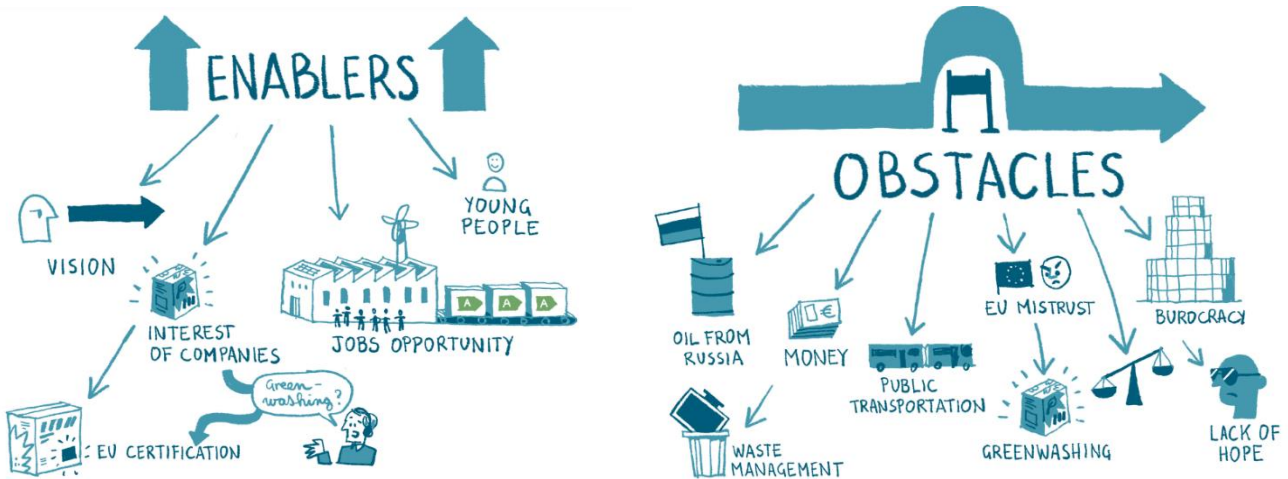
«Πρέπει να γίνει ανοικτή και πολιτισμένη συζήτηση σε όλα τα επίπεδα –τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό— σχετικά με τον τρόπο επίτευξης αυτών των στόχων χωρίς να μείνει κανείς στο περιθώριο.»

«Μείωση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων με τη δημιουργία ήσυχων οδών και χώρων πιο φιλικών προς τους πεζούς, και δραστική μείωση της χρήσης σκυροδέματος στους δρόμους και τις περιοχές των πόλεων. Αντ' αυτού, να γίνει φύτευση χόρτου και δέντρων, ώστε να μειωθούν οι υψηλές θερμοκρασίες στις πόλεις, καθώς και η εξάρτηση από συσκευές ψύξης, ιδίως το καλοκαίρι.»

«Εφαρμογή υποχρεωτικών έξυπνων μετρητών. Οι παλιοί μετρητές ενέργειας καταγράφουν την κατανάλωση μόνο βάσει ημερήσιου και νυχτερινού τιμολογίου. Οι νέοι έξυπνοι μετρητές μπορούν να καταγράψουν το τρέχον τιμολόγιο / την τρέχουσα τιμή. Έτσι, επιτρέπουν στους καταναλωτές να γνωρίζουν πότε η ηλεκτρική ενέργεια είναι ακριβή και πότε οικονομική. Αυτό θα πρέπει θεωρητικά να αμβλύνει την καμπύλη ζήτησης και, έτσι, να μειωθεί η εξάρτηση από τις μονάδες που λειτουργούν τις ώρες αιχμής.»

[Επισκεφτείτε την πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών](#)

Το Σαββατοκύριακο μέσα από τα μάτια του Sylvain Mazas

Ο Sylvain Mazas απεικονίζει με γραφικά σχέδια την εξέλιξη των συζητήσεων. Παραπάνω βλέπετε ένα δείγμα της δουλειάς του, στο οποίο απεικονίζει τις εργασίες της ολομέλειας με οπτικά ελκυστικό τρόπο, που εμπλουτίζει σε μεγάλο βαθμό τη δυναμική της συνεδρίασης.

Ανακεφαλαίωση: Στόχοι και των 3 συνεδριάσεων

- **1η συνεδρίαση, 23-25 Φεβρουαρίου 2024:** Εμπειρίες των πολιτών όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και οι αντιλήψεις τους σχετικά με τις κύριες προκλήσεις για το σύνολο του ενεργειακού συστήματος.
- **2η συνεδρίαση: 15-17 Μαρτίου 2024:** Εστίαση στη μετάβαση από τις προκλήσεις στις λύσεις
- **3η συνεδρίαση: 12-14 Απριλίου 2024:** Ενοποίηση, συζήτηση και έγκριση συστάσεων